

**AB LESTO (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI
VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS (TOLIAU – KOMISIJA) 2014 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO NR. O3-112 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO, SĄNAUDŲ PASKIRSTYMO IR SU APSKAITOS ATSKYRIMU SUSIJUSIŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTUI (TOLIAU – PROJEKTAS, APRAŠAS)**

2015 m. rugpjūčio 7 d.
Vilnius

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	„3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 1 punktu ir 16 straipsnio 10 dalimi, įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 12 punktu, 56 straipsnio 3 dalimi, 68 straipsnio 9 ir 10 dalimis, 74 straipsnio 6 dalimi bei atsižvelgiant į Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Principai).“	Atkreipiame dėmesį, jog Komisijos darbo reglamento ¹ 2 punktas nustato, kad Komisija savo veikloje <i>vadovaujasi</i> Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais bei kitais teisės aktais. Atsižvelgiant į tai, siūlome patikslinti Aprašo 3 punktą.	„3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 1 punktu ir 16 straipsnio 10 dalimi, įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 12 punktu, 56 straipsnio 3 dalimi, 68 straipsnio 9 ir 10 dalimis, 74 straipsnio 6 dalimi bei atsižvelgiant į Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Principai).“
2.	„15.3.6. infrastruktūrinių įmonių ir didelę įtaką rinkoje turinčių įmonių ilgalaikio turto (bet kurios kategorijos) vertės pokytį, susijusį su ilgalaikio turto perkainojimo veikla, pagal Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) reikalavimus, atliktą po 2001 m. gruodžio 31 d. Infrastruktūros įmonių atveju ilgalaikio turto vertė Komisijos pagrįstu sprendimu gali būti nustatoma taikant istorinės ar atstatomosios (tiems tinklo elementams, kurie, vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintu ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modeliu yra	Aprašo 15.3 punktas nustato, kokį ilgalaikį turtą ar jo dalį draudžiama priskirti reguliuojamam verslo vienetui ir paslaugoms (produktams). Tuo tarpu 15.3.6 punkto antra dalis („Infrastruktūros įmonių atveju ilgalaikio turto vertė>) apibrėžia reikalavimus ilgalaikio turto vertės nustatymui ir nėra susijusi su ribojimu įtraukti turtą į reguliuojamą veiklą. Dėl to siūlome 15.3.6 punkto antrą dalį išskirti į atskirą Aprašo punktą, pvz. 15 ¹ . Nėra aiški Aprašo projekto 15.3.6 punkto antrajame sakinyje nurodyta nuostata. Aprašas yra skirtas nustatyti reguliuojamos veiklos apskaitos principus, todėl turi būti nustatyti aiškūs apskaitos principai, nepaliekant tokio neapibrėžtumo kaip „gali būti nustatoma“ (ar tai reiškia apskaitoma). Turto vertės nustatymo principai, kuriais vadovaujantis yra apskaičiuojama ir į viršutinės kainų ribas įtraukiama turto vertė, yra apibrėžti Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos	„15.3.6. infrastruktūrinių įmonių ir didelę įtaką rinkoje turinčių įmonių ilgalaikio turto (bet kurios kategorijos) vertės pokytį, susijusį su ilgalaikio turto perkainojimo veikla, pagal Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) reikalavimus, atliktą po 2001 m. gruodžio 31 d. Infrastruktūros įmonių atveju ilgalaikio turto vertė Komisijos pagrįstu sprendimu gali būti nustatoma taikant istorinės ar atstatomosios (tiems tinklo elementams, kurie, vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintu ilgo laikotarpio

¹ Patvirtinto Komisijos 2012 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-47 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
	optimizuojami), turto vertės metoda;“	<p>nustatymo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3. Vadovaujantis turto vertės nustatymo principais, turėtų būti vedama ir faktinė turto apskaita. Siūlome koreguoti nustatant aiškius turto vertės apskaitos principus.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad vienas iš esminių ir imperatyvių reikalavimų, kuriuo privaloma vadovautis teisėkūroje, yra aiškumo principo įgyvendinimas. Šis principas reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p> <p>Konstitucinis Teismas, savo nutarimuose aiškindamas teisėkūros principus, ne kartą yra paminėjęs, kad „teisinis reguliavimas visais atvejais turi būti aiškus, jis negali kelti dviprasmybių, todėl sąvokos įstatyme turi būti vartojamos tiksliai, pagal jų tikrąją prasmę. Teisės aktų projektuose neturėtų būti vertinamojo pobūdžio sąvokų, taip pat nuostatų, kurios sudarytų galimybes normas interpretuoti subjektyviai ir priimti subjektyvius sprendimus.</p> <p>Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.6 punkte taip pat yra aiškiai numatyta, kad „teisės akte turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiamos asmenų, kuriems taikomas teisės aktas, teisės ir pareigos“.</p> <p>Todėl, remiantis tuo, kas išdėstyta, siūlytina atsisakyti Apraše vertinamojo pobūdžio nuostatų, atkreipti dėmesį į iš Konstitucijos išplaukiantį asmens teisėtų lūkesčių apsaugos principą, bei, siekiant sumažinti bylinėjimosi riziką, neįtvirtinti reguliavimo, kuris sukelia tik dar didesnę neapibrėžtumą.</p>	<p>vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modeliu yra optimizuojami), turto vertės metoda;“</p> <p><....></p> <p>15¹. Infrastruktūros įmonių atveju LRAIC modeliu optimizuoto ir atstatomaisiais kaštais įvertinto ilgalaikio turto vertė apskaitoma atstatomaisiais kaštais, likusio turto vertė apskaitoma istoriniais kaštais.</p>
3.	„15.4.2. nebaigtos statybos vertę, nenaudojamų, likviduotų, nurašytų, laikinai nenaudojamų (užkonservuotų), mažesnės vertės nei nustatyta ilgalaikiam turtui priskirtino turto minimali įsigijimo savikaina (pagal elektros energetikos įmonės apskaitos politikoje nurodytas nuostatas), esančių atsargose turto vienetų vertę, išskyrus išnuomoto ar panaudos teisėmis	Vadovaudamasi Bendrovės apskaitos politika, Bendrovė į ilgalaikį turtą privalo įtraukti ir įtraukia tik turtą, kuris atitinka turto įvedimo laikotarpiu galiojančius ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus. Bendrovė nežvelgia rizikos dėl šio reikalavimo nevykdymo ir mano, kad ši Metodikos nuostata yra perteklinė, dėl kurios atsiranda netikslingos kontrolės našta Komisijai. Atsižvelgiant į tai, siūlome	„15.4.2. nebaigtos statybos vertę, nenaudojamų, likviduotų, nurašytų, laikinai nenaudojamų (užkonservuotų), mažesnės vertės nei nustatyta ilgalaikiam turtui priskirtino turto minimali įsigijimo savikaina (pagal elektros energetikos įmonės apskaitos politikoje nurodytas nuostatas), esančių atsargose turto vienetų vertę, išskyrus išnuomoto ar

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
	perduoto turto vertę, kuris ir nevykdant nereguliuojamos veiklos visa apimtimi būtų naudojamas elektros energetikos įmonės veikloje;“	atsisakyti šio perteklinio reikalavimo.	panaudos teisėmis perduoto turto vertę, kuris ir nevykdant nereguliuojamos veiklos visa apimtimi būtų naudojamas elektros energetikos įmonės veikloje;“
4.	„19 ² . Pajamos, kurias elektros energetikos įmonė gauna dėl išnuomoto ar panaudos teisėmis perduoto kito, nei Aprašo 19 ¹ punkte nurodyto, reguliuojamoje veikloje naudojamo turto, privalo pilna apimti būti priskirtos elektros energetikos įmonės teikiamai paslaugai (produktui), kuriai yra priskiriamas šis turtas.“	Manome, kad Aprašo 19 ² punktas dubliuoja Aprašo 19 ¹ punktą, todėl siūlome atsisakyti Aprašo 19 ² punkto.	„19². Pajamos, kurias elektros energetikos įmonė gauna dėl išnuomoto ar panaudos teisėmis perduoto kito, nei Aprašo 19¹ punkte nurodyto, reguliuojamoje veikloje naudojamo turto, privalo pilna apimti būti priskirtos elektros energetikos įmonės teikiamai paslaugai (produktui), kuriai yra priskiriamas šis turtas.“
5.	„23.8. elektros energetikos įmonės įgyvendintos investicijos, kurios neprailgina esamo turto naudingo tarnavimo laiko, nusidėvėjimo skaičiavimo pabaigos data turi būti lygi turto vieneto, su kuriuo ši investicija susijusi (inventorinis numeris sutampa), naudingo tarnavimo laiko pabaigos datai. Jeigu tokios investicijos ir susijusio turto vieneto naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi, įgyvendinant tokias investicijas turi būti vadovaujamosi ekonominio naudingumo principu įvertinant galimas investavimo alternatyvas.“	Nėra aiški Aprašo projekto 23.8 punkto redakcija. Manytume, kad reikalavimas vertinti investavimo alternatyvas yra Investicijų derinimo Komisijoje tvarkos objektas, o ne šio Aprašo objektas, todėl Aprašo 23.8 punktą siūlome išbraukti.	„23.8. elektros energetikos įmonės įgyvendintos investicijos, kurios neprailgina esamo turto naudingo tarnavimo laiko, nusidėvėjimo skaičiavimo pabaigos data turi būti lygi turto vieneto, su kuriuo ši investicija susijusi (inventorinis numeris sutampa), naudingo tarnavimo laiko pabaigos datai. Jeigu tokios investicijos ir susijusio turto vieneto naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi, įgyvendinant tokias investicijas turi būti vadovaujamosi ekonominio naudingumo principu įvertinant galimas investavimo alternatyvas.“
6.	„32.6. komandiruočių, personalo vystymo, reprezentacijos, reklamos, viešųjų ryšių ir rinkodaros sąnaudas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti, sudarančias daugiau kaip: <...> 32.6.2. 0,61 proc. elektros energetikos skirstymo veiklą vykdančios įmonės verslo vieneto veiklos sąnaudų, nurodytų Aprašo 21.6–21.11 punktuose; 32.6.3. 3,2 proc. elektros energetikos visuomeninio tiekimo veiklą vykdančios įmonės verslo vieneto veiklos sąnaudų, nurodytų Aprašo 21.6–21.11 punktuose;“ <...>	Bendrovė 2014 metais faktiškai patyrė komandiruočių, personalo vystymo, reprezentacijos, reklamos, viešųjų ryšių ir rinkodaros sąnaudų - skirstymo veikloje - 3,1 mln. Lt, kas sudaro 1,18 proc. Aprašo 21.6–21.11 punktuose nurodytų sąnaudų; atitinkamai tiekimo veikloje - 0,6 mln. Lt sąnaudų, kas sudaro 4,3 proc. Bendrovė 2015 m. rugpjūčio 7 d. raštu Nr. 30210-1849 „Dėl informacijos pateikimo“ pateikė Komisijai šių sąnaudų detalizavimą bei būtinumo pagrindimą. Atsižvelgiant į tai, Bendrovė prašo dar kartą peržiūrėti pateiktą Komisijai Bendrovės sąnaudų pagrindimą ir atitinkamai pakoreguoti procentinį dydį.	„32.6. komandiruočių, personalo vystymo, reprezentacijos, reklamos, viešųjų ryšių ir rinkodaros sąnaudas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti, sudarančias daugiau kaip: <...> 32.6.2. 1,18 0,61 proc. elektros energetikos skirstymo veiklą vykdančios įmonės verslo vieneto veiklos sąnaudų, nurodytų Aprašo 21.6–21.11 punktuose; 32.6.3. 4,3 3,2 proc. elektros energetikos visuomeninio tiekimo veiklą vykdančios įmonės verslo vieneto veiklos sąnaudų, nurodytų Aprašo 21.6–21.11 punktuose;“ <...>
7.	„32.7. nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto), mažesnės įsigijimo vertės nei nustatyta	Vadovaudamasi Bendrovės apskaitos politika, Bendrovė į ilgalaikį turtą privalo įtraukti ir įtraukia tik turtą, kuris atitinka turto įvedimo laikotarpiu galiojančius ilgalaikio	„32.7. nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto), mažesnės įsigijimo vertės nei

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
	ilgalaikiam turtui priskirtino turto minimali įsigijimo savikaina ilgalaikio turto nusidėvėjimo bei palaikymo sąnaudas, (išskyrus užkonservuoto turto palaikymo sąnaudas) ir išnuomoto ar panaudos teisėmis perduoto turto, kuris visa apimtimi naudojamas elektros energetikos įmonės veikloje, nusidėvėjimo sąnaudas.“	<p>turto pripažinimo kriterijus. Todėl ilgalaikiame turte nėra turto, kuris neatitinka priskyrimo pripažinimo ilgalaikiu turto kriterijų, todėl nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos tik nuo turto, atitinkančio aukščiau minėtus kriterijus.</p> <p>Aprašo 15.4.2 punktas numato, kad nuomojamas turtas, kuris naudojamas ir reguliuojamoje veikloje yra priskiriamas reguliuojamiems verslo vienetams ir paslaugoms (produktams). Tokio turto nusidėvėjimo sąnaudos pagal tą patį principą kaip ir viso kito reguliuojamo turto turi būti įtraukiamos į reguliuojamą veiklą. Atsižvelgiant į tai, siūlome koreguoti 32.7 punktą.</p>	<p>nustatyta ilgalaikiam turtui priskirtino turto minimali įsigijimo savikaina ilgalaikio turto nusidėvėjimo bei palaikymo sąnaudas, (išskyrus užkonservuoto turto palaikymo sąnaudas) ir išnuomoto ar panaudos teisėmis perduoto turto, kuris visa apimtimi naudojamas elektros energetikos įmonės veikloje, nusidėvėjimo sąnaudas.“</p>
8.	„32.14. išmokas pagal kolektyvinę sutartį;“	Pažymime, kad nurodytos išmokos yra socialinio pobūdžio išmokos darbuotojams ir jos yra susitarimo su profsąjungomis išdava, todėl Bendrovė negali laisvai pasirinkti ir šių sąnaudų atsisakyti, ir jos turėtų būti laikomos neišvengiamomis ir būtinosiomis reguliuojamos veiklos sąnaudomis. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti šio punkto.	„32.14. išmokas pagal kolektyvinę sutartį;“
9.	„32.15. mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių, organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, pelno mokesčio nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų įsigijimo sąnaudas;“	Didžiąją dalį Bendrovės patiriamų žalos atlyginimo sąnaudų sudaro dėl Bendrovės tinklo sutrikimų, įtampų svyravimų atlyginami vartotojų patiriami nuostoliai. Paaškiname, jog remiantis CK 6.263 straipsniu, Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 49.12 punktu, Standartinių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašo 18.6 punktu, Standartinių elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašo 17.12 punktu, tais atvejais, kai Bendrovės paslaugos ir tiekiamos elektros energijos kokybė neatitinka sutarties, standartų ir kitų kokybę reglamentuojančių norminių teisės aktų nustatytų reikalavimų (esant tinklo sutrikimams, įtampų svyravimams ir pan.) ir yra nustatomos visos Bendrovės civilinės teisinės atsakomybės sąlygos, Bendrovė privalo atlyginti vartotojų patirtus tiesioginius nuostolius (dažniausiai – kompensacijos už sugadintus	„32.15. mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių, organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo , pelno mokesčio nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų įsigijimo sąnaudas ;“

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>elektros įrenginius). Siekiant suvaldyti galimas rizikas, Bendrovė buvo numačiusi įsigyti bendrosios civilinės atsakomybės draudimą prieš trečiąsias šalis. Buvo atlikta šalyje veikiančių draudimo bendrovių apklausa. Nei viena iš draudimo bendrovių nesutiko drausti Bendrovės patiriamos rizikos – netinkamo elektros energijos pateikimo elektros energijos vartotojams. Tokio pobūdžio žalos sudaro didžiąją dalį visų žalų susijusių su Bendrovės veikla prieš trečiuosius asmenis. Atsižvelgiant į padėtį draudimo rinkoje, žalų istoriją bei bendrosios civilinės atsakomybės draudimo kainą, buvo priimtas galutinis sprendimas tokio pobūdžio draudimo nepirkti.</p>	
10.	<p>„32.16. sąnaudas, susijusias su įmonės įvaizdžio ir vertės kūrimo akcininkams tikslais (įskaitant socialiai atsakingos įmonės įvaizdžio kūrimą), bei kitas su įmonių grupės ar akcininkų interesų tenkinimu susijusias sąnaudas;“</p>	<p>Vertės kūrimas apima visas Bendrovės pajamas, o kartu ir visas sąnaudas, todėl siūlome atsisakyti Aprašo projekto 32.16 papunkčio, reglamentuojančio per platų apibrėžimą ir nenustatančio konkrečių sąnaudų, kurios negali būti priskirtos reguliuojamai veiklai.</p>	<p>„32.16. sąnaudas, susijusias su įmonės įvaizdžio ir vertės kūrimo akcininkams tikslais (įskaitant socialiai atsakingos įmonės įvaizdžio kūrimą), bei kitas su įmonių grupės ar akcininkų interesų tenkinimu susijusias sąnaudas;“</p>
11.	<p>„32.18. komunikacijų tyrimų, įvairių monitoringų, nuotolinių kanalų populiarinimo sąnaudas, išskyrus atvejus, kai šios sąnaudos patiriamos dėl įmonės veiklos efektyvinimo ir įmonė tai įrodo Komisijai.“</p>	<p>Viešųjų ryšių sąnaudų įtraukimui į reguliuojamą veiklą taikomas apribojimas yra nustatytas Aprašo projekto 32.6 punkte. Atkreipiame dėmesį, kad komunikacijų tyrimų, įvairių monitoringų, nuotolinių kanalų populiarinimo sąnaudos yra viešųjų ryšių sąnaudų dalis, t.y. patenka į 32.6 punkte nurodytą apribojimą, todėl siūlome atsisakyti Aprašo projekto 32.18 punkto.</p>	<p>„32.18. komunikacijų tyrimų, įvairių monitoringų, nuotolinių kanalų populiarinimo sąnaudas, išskyrus atvejus, kai šios sąnaudos patiriamos dėl įmonės veiklos efektyvinimo ir įmonė tai įrodo Komisijai.“</p>
12.	<p>„32¹. Elektros energetikos įmonei, vykdančiai sąnaudų paskirstymą, leidžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), priskirti ilgalaikio turto nurašymų sąnaudas (išskyrus nurašomo turto perkainojimo rezultata), kurios atskirais atvejais yra lygios arba viršija 10 tūkst. Eur, tik tuomet, kai elektros energetikos įmonė pagrindžia Komisijai šiuos ilgalaikio turto nurašymo atvejus, išskyrus elektros energijos gamintojus, pripažintus turinčiais didelę įtaką rinkoje, kurie Komisijai privalo pagrįsti visus ilgalaikio turto nurašymo atvejus. Elektros energetikos įmonėms draudžiama priskirti reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina</p>	<p>Siekiant aiškumo, siūlome 32¹ punktą išskaidyti į dvi dalis.</p>	<p>„32¹. Elektros energetikos įmonei, vykdančiai sąnaudų paskirstymą, leidžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), priskirti ilgalaikio turto nurašymų sąnaudas (išskyrus nurašomo turto perkainojimo rezultata), kurios atskirais atvejais yra lygios arba viršija 10 tūkst. Eur, tik tuomet, kai elektros energetikos įmonė pagrindžia Komisijai šiuos ilgalaikio turto nurašymo atvejus, išskyrus elektros energijos gamintojus, pripažintus turinčiais didelę įtaką rinkoje, kurie Komisijai privalo pagrįsti visus ilgalaikio turto nurašymo atvejus. Elektros energetikos įmonėms draudžiama priskirti reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių</p>

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas								
	reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), ilgalaikio turto nurašymo sąnaudas, kurios yra mažesnės nei 10 tūkst. Eur, sudarančias daugiau kaip 0,05 proc. elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės perdavimo sistemos operatoriaus atveju, 0,18 proc. – elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės skirstymo sistemos operatoriaus atveju.“		<p>sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), ilgalaikio turto nurašymo sąnaudas, kurios yra mažesnės nei 10 tūkst. Eur, sudarančias daugiau kaip 0,05 proc. elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės perdavimo sistemos operatoriaus atveju, 0,18 proc. – elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės skirstymo sistemos operatoriaus atveju.“</p> <p>32². Elektros energetikos įmonėms draudžiama priskirti reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), ilgalaikio turto nurašymo sąnaudas, kurios atskirais atvejais yra mažesnės nei 10 tūkst. Eur ir bendroje sumoje sudarančias daugiau kaip 0,05 proc. elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės perdavimo sistemos operatoriaus atveju, 0,18 proc. – elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės skirstymo sistemos operatoriaus atveju.</p>								
13.	„2. Nustatyti, kad elektros energetikos įmonės per du mėnesius nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos privalo Komisijai pateikti atitinkamai pagal šio nutarimo 1 punkte nurodytus Aprašo pakeitimus pakoreguotą Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašą arba informuoti Komisiją, kad šio nutarimo 1 punkte nurodyti Aprašo pakeitimai nereikalauja įmonės Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašo pakeitimų.“	Atsižvelgiant į tai, kad dalis Aprašo pakeitimų yra susiję su LRAIC modeliu įtvirtintais principais, kuris bus taikomas naujam reguliavimo laikotarpiui, t.y. nuo 2016 m. sausio 1 d., siūlome nustatyti, kad Aprašo pakeitimai pradedami taikyti, teikiant reguliuojamos veiklos ataskaitas už laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d.									
14.	<table border="1" data-bbox="129 1225 795 1321"> <tr> <td data-bbox="129 1225 212 1321">„5.2.</td> <td data-bbox="212 1225 656 1321">35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos</td> <td data-bbox="656 1225 750 1321">45“</td> <td data-bbox="750 1225 795 1321"></td> </tr> </table>	„5.2.	35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos	45“		ES šalių vidutinis naudingo tarnavimo laikas yra 40 - 45 m. 40 metų normatyvas taikomas 0,4 ir 10 kV linijoms, kurios AB LESTO sudaro 97 proc. visų linijų. Siūlome nustatyti vidutinį naudingo tarnavimo laiką pagal ES šalių vidurkį, t.y. ne ilgesnį nei 40 m.	<table border="1" data-bbox="1541 1225 2195 1321"> <tr> <td data-bbox="1541 1225 1624 1321">„5.2.</td> <td data-bbox="1624 1225 2056 1321">35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos</td> <td data-bbox="2056 1225 2139 1321">45 40“</td> <td data-bbox="2139 1225 2195 1321"></td> </tr> </table>	„5.2.	35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos	45 40“	
„5.2.	35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos	45“									
„5.2.	35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV oro linijos, 35 kV, 10 kV, 6 kV, 0,4 kV kabelinės linijos	45 40“									
	Galiojančio Aprašo nuostatos										

Eil. Nr.	Projekto/ galiojančio Aprašo nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
15.	<p>32. Elektros energetikos įmonei, vykdančiai sąnaudų paskirstymą, draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), priskirti šias nepaskirstomas sąnaudas:</p> <p>32.1. beviltiškas skolas, baudas, delspinigius;</p>	<p>Aktualioje korespondencijoje tarp Bendrovės ir Komisijos, kurios metu Komisija ir Bendrovė apsikeitė savo nuomonėmis, Komisija nurodė, kad nesutinka su Bendrovės siūlymu reguliuojamomis (būtinosiomis) sąnaudomis pripažinti beviltiškas skolas, motyvuodama tuo, kad rizika dėl gautinų skolų vertės nurašymų ir sumažėjimų yra įvertinta WACC skaičiavimuose priskiriant ją šalies rizikai. Akcentuotina, kad iš Komisijos gavus WACC skaičiavime dalyvaujančius komponentus, paaiškėjo, kad perdavimo tinklo operatoriaus WACC skaičiavime dalyvaujantis rizikos matmuo (β) yra 0,01 dalimi didesnis nei skirstomojo tinklo operatoriaus, todėl argumentas, kad beviltiškų skolų rizika yra įvertinama skaičiuojant WACC yra niekuo nepagrįstas, kadangi skirstomojo tinklo operatorius aptarnauja nepalyginamai daugiau klientų nei perdavimo tinklo operatorius ir atitinkamai susiduria su ženkliai didesne nemokumo rizika. Bendrovė pažymi, kad surinkdama lėšas už elektros energiją (iš buitinių vartotojų) ir už persiuntimo paslaugą (iš komercinių vartotojų), absorbuoja visų klientų nemokumo riziką.</p> <p>2011-2013 m. (per sąlyginį šalies ekonomikos nuosmukį) Bendrovė gavo virš 6,872 mlrd. litų pajamų, tuo tarpu abejotinomis ir beviltiškomis skolomis buvo pripažinta tik 0,3 proc. gautinų sumų (apie 22 mln. litų), kai remiantis tarptautine praktika pvz. telekomunikacijų sektoriuje, žemu blogų skolų lygiu laikomas dydis, kai jis neviršija 1 proc. nuo įmonės pardavimo pajamų.</p> <p>Siūlome nustatyti skolų vertės sumažėjimo sąnaudų apribojimą, numatant, kad sąnaudos, viršijančios numatytą apribojimą, neleidžiamos įtraukti į reguliuojamą veiklą. O skolų vertės sumažėjimo sąnaudas, neviršijančias nustatytos ribos, pripažinti reguliuojamos veiklos sąnaudomis.</p>	<p>32.1. beviltiškas skolas, baudas, delspinigius, 32.1.¹ skolų vertės sumažėjimo sąnaudas, sudarančias daugiau kaip 0,2 proc. nuo elektros energijos skirstymo tinklų įmonių metinių pardavimo pajamų.</p>